

PŘÍPADOVÁ STUDIE

Pokusné ověřování 2020

Téma: Digitální kompetence, mediální gramotnost

- Obsah a metody vzdělávání související s digitálními technologiemi.
- Zapojení prostředků IT do výukového procesu, práce s informacemi, prolínání virtuální reality se skutečností.
- Orientace v mediálním prostoru, kritické myšlení.
- Rizika práce s digitálními technologiemi, kybernetická bezpečnost.

Mgr. Zuzana Strachoňová Hönigová

Montessori Zlín – základní škola a mateřská škola Motýlek, nám. T.G.Masaryka 588, 760 01 Zlín, IČ: 02747499
www.montessori-zlin.cz, office@montessori-zlin.cz

OBSAH

1. Úvod.....	3
2. Vymezení inovativních prvků	8
3. Vysvětlení s jakým cílem byly inovativní prvky uváděny do praxe.....	10
4. Vymezení výsledků postupů školy.....	14
5. Uvedení náročnosti z hlediska časového, organizačního a materiálního i personálního využívání uvedených prvků	16
Použitá literatura	17

1. Úvod

Název a sídlo školy

Montessori Zlín – základní škola a mateřská škola Motýlek, nám. T.G.Masaryka 588, 760 01 Zlín.

V tomto roce se vzdělává v základní škole 45 žáků na prvním i druhém stupni.

V naší škole vzděláváme a vychováváme žáky podle principů Montessori pedagogiky. Jsme školou rodinného typu, kde je důraz kladen na mravní hodnoty, dobré vztahy a individuální rozvoj každého žáka. Díky malému počtu žáků je relativně rychlé a snadné zavádět změny, flexibilně reagovat a adaptovat se na situaci.

Obecné principy Montessori pedagogiky

Při tvorbě a realizaci Montessori metody musíme mít na paměti několik zásadních principů:

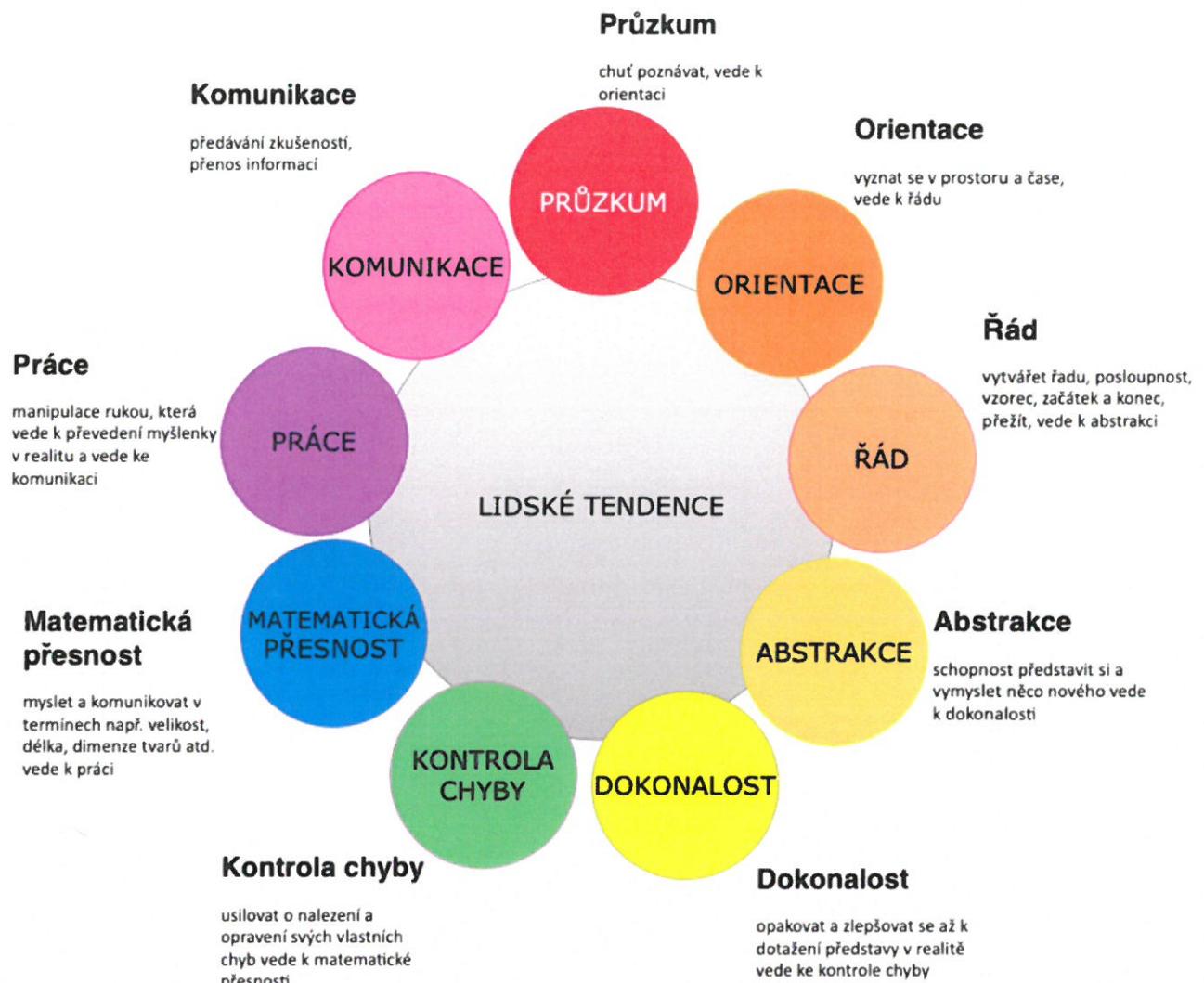
Vycházet z lidských tendencí a potřeb

Vycházet z vývojových fází a psychologických charakteristik věku

Vycházet ze zájmu dítěte

Vycházet z kulturního a sociálního prostředí dítěte

Lidské tendence je soubor vlastností člověka, které nám byly dány jak na úrovni instinktů pro přežití, tak byly zaznamenány na základě vývoje prvních lidí na Zemi do genetické paměti člověka. Jsou s námi po celý život a vedou nás k přežití a chcete-li k šťastnému a úspěšnému životu, pokud si jich budeme vědomi a budeme s nimi žít v souladu. Vedou nás k uspokojování potřeb, sebevytváření osobnosti, projevují se různými způsoby v různých stadiích vývoje.

Na základě těchto poznatků můžeme pracovat se třemi základními pilíři Montessori pedagogiky:

DÍTĚ - PROSTŘEDÍ - UČITEL

Montessori je pedocentrický vzdělávací systém, kdy dítě je ve středu zájmu učitelů i rodičů. Ti společně vytváří materiální i duchovní prostředí pro maximální naplňování potenciálu dítěte a na základě pozorování upraví prostředí a lekce podle aktuálního zájmu.

Dítě musíme vždy chápát v kontextu lidských tendencí, které jsou stále přítomné, zůstávají stejné, ale musíme upravit prostředí a přístup v závislosti na fyzických a psychologických charakteristikách a vývojových potřebách věku.

Montessori metody:

Věkově smíšené skupiny vytváří přirozené prostředí pro dětský vývoj, podobné rodině s více dětmi, kdy jedinec může zažít jak roli nováčka, tak roli vedoucí, které se při přechodu z jednoho vývojového prostředí do dalšího mění.

Etická a mravní výchova je jedním z nejdůležitějších principů Montessori pedagogiky a vychází z hlubokého přesvědčení a filozofických principů nenásilí. Zahrnuje multikulturní výchovu, náboženskou a menšinovou toleranci, schopnost žít v harmonii sám se sebou v užší společnosti skupiny a na konci adolescence také ve společnosti. Maria Montessori podporovala zdravý vývoj jedince jak po fyzické, psychologické a kognitivní stránce do naplnění maximálního potenciálu v harmonickém podporujícím milujícím prostředí. Její neúnavná mírotvorná iniciativa má vést k ideálu šťastného člověka a pokud bude jedinec sám spokojen a schopný přínosu pro společnost, bude tvořit hodnoty pro sebe, pro ostatní, pro společnost a žít v harmonii a míru.

„Ruce na materiálu“, které jsou úzce spojeny s lidskou tendencí manipulovat s předměty, vyrábět, pracovat. Maria Montessori označovala ruce jako nástroj inteligence, neboli prodlouženou inteligenci člověka. Ačkoliv je v dnešní technické době představa, že se všechnen pokrok odehrál v historii lidstva a dodnes se uskutečňuje pouze prostřednictvím manipulace, velmi nepravděpodobná, schopnost tvořit – v Montessori pojetí – mysl, ruce a srdce spolupracují na základě znalostí, dovedností a abstraktních představ na vytvoření něčeho nového. Tato charakteristika Montessori metody je pravděpodobně nejvíce proslavená prostřednictvím pomůcek předškolního věku, kdy Montessori reaguje na vývojové potřeby absorbujucí mysli a smyslového vnímání a vytváří sadu geniálních pomůcek, na které navazují a rozšiřují pomůcky pro mladší školní věk, které vývojově využívají zdůvodňující mysl. V adolescentním věku, podobně jako v batolecím věku se člověk ve svém vývoji chystá na vstup do společnosti, v batolecím věku pracuje na zvládnutí základních dovedností a uspokojování potřeb, v adolescentním věku jde o vstup do společnosti, poznání sebe sama prostřednictvím skutečné manuální i intelektuální práce v malé sociální skupině - třídním kolektivu.

Všechny tyto metody jsou praktické, vedou k aktivitě, činnosti, je využíváno projektového učení, jsou vnášena téma pro průzkum, také je využívána pedagogika místa.

Individuální a skupinová práce. Děti v připraveném prostředí věku pracují podle individuálních potřeb a vývojových charakteristik. Zatímco v batolecím věku je to převážně individuální práce, v předškolním věku stále ještě převažuje individuální práce, ale na konci tohoto období kolem pátého roku se začíná projevovat přechodné období a dítě projevuje radost ze spolupráce a vyhledává společnost dalších dětí, do té doby si užívá společnost dalších dětí, ale nerado spolupracuje.

V mladším školním věku naopak žáci upřednostňují práci ve skupině. Izolovat v této době dítě a nechat ho pracovat pouze samostatně na zadaných úkolech brání ve zdravém vývoji. Práce ve skupině nabízí rozvoj komunikačních dovedností, řešení problémů, konfliktů, vytváří se prostor pro přirozený rozvoj kompetencí. Žáci se učí poznat, kdy jim vyhovuje práce ve skupině a kdy je pro ně lepší pracovat samostatně. V mladším školním věku se žáci setkávají také při hromadných lekcích, kdy jsou prezentovány velké příběhy, které otvírají uvádějí a otvírají jednotlivé vzdělávací oblasti, po hromadných lekcích ale nenásleduje hromadná práce. Žáci pracují individuálně nebo ve skupinách podle svých učebních plánů.

V adolescenci je důležité, aby měli žáci možnost volby a někdy i povinnost pracovat jak individuálně, tak ve skupině, přičemž je potřeba brát ohled na mentální i fyzickou pohodu a momentální vývoj.

Sebeutváření je základem k odhalení vlastních tvůrčích sil pro dospělost. Začíná v prenatálním období. Je chápáno jako něco, co nám nezpůsobuje někdo jiný, ale na čem pracuje každý člověk – dítě sám, tak jako vzdělávání není to, co nám činí jiní, ale co si činíme sami. Úloha dospělých je připravit prostředí a napomáhat vývoji prostřednictvím předávání lekcí, donutit dítě k procvičování a tím naučení už ale zvnějšku není možné, k jakékoliv znalosti a dovednosti je potřeba mentální nebo fyzické aktivity dítěte. Při uplatňování vývojových potřeb a vědecké metody se na konci každého období setkáváme s ideálem naplnění potenciálu na kognitivní, morální, emociální úrovni. Jedna fáze navazuje na další a staví na předchozí. Přirozeně se vytváří svoboda a disciplína, schopnost seberážení, plánování, dokončování práce, řešení problémů, kritické myšlení.

Ekologická výchova vychází z úcty k přírodě, ke stvoření, k vesmíru. Je součástí kosmické výchovy, která zahrnuje přírodní vědy. Všechno, co existuje, má nějaký kosmický úkol, má smysl pro ostatní. Kosmická výchova nepřímo děti vede k zamýšlení nad kosmickým úkolem, neboli smyslem člověka a potažmo sebe samého.

Péče a služby je možné najít v kurikulu pro všechny vývojové stupně. I když Montessori pocházela z dobře zaopatřené rodiny a ve svém životě nikdy netrpěla nouzí, právě soběstačnost a samostatnost považovala za velmi důležitou pro svobodné žití jednotlivce. Do kurikula jsou zařazeny praktické činnosti péče o sebe, péče o druhé a péče o prostředí, okolí.

Kontrola chyby (Zpětná vazba, plánování a kontrola) je důležitým ukazatelem a zpětnou vazbou pro dítě, zda pracuje správně, či nikoliv. V batolecím věku to je například, že vylilo vodu při nalévání si

vody do sklenice. V předškolním věku je mnoho pomůcek vytvořeno tak, že v sobě mají zabudovanou kontrolu chyby. V mladším školním věku je často kontrolou v matematice reverzní operace, můžou být výsledky pro kontrolu, nebo taky spolužák a další možnosti. Ve starším školním věku by měla být kontrolou chyby při realizaci projektů ekonomická nezávislost.

Zpětná vazba je velmi diskutovaným prvkem Montessori pedagogiky. Rozvoj kompetencí je velmi těžce měřitelný. A také testování kognitivních znalostí je nastaveno jen na určité penzum vědomostí.

2. Vymezení inovativních prvků

Maria Montessori zastávala názor, že žákům ke vzdělávání musíme dát k dispozici nejnovější trendy a technologie. Pokud nepůjdou naše metody, postupy a technologie ruku v ruce s moderními věděckými vynálezy, nebudou žáci mít zájem, jelikož ví a cítí, že to, co je chceme učit starými metodami a technikami ve svém životě nevyužijí, neboť i dnešní "nové" bude v jejich produktivním dospělém věku "zastaralé".

Rozhodli jsme se tedy k experimentu plně implementovat technologie do vzdělávacího procesu tak, aby byly zachovány principy Montessori a naplněny lidské tendenze, o kterých je více pojednáno v úvodu této práce. Namísto restrikcí a zakazování užití počítačových technologií, žáky vedeme k jejich pozitivnímu využití tam, kde je to přihodné.

V roce 2017 začala škola na 2. stupni využívat Google Classroom,

Připravené prostředí tříd:

Hardware:

Wi-Fi router přístupná žákům a učitelům

Wi-Fi router pro vedení školy – zabezpečená a oddělená od předchozí

iPady

Apple Pencil

iPhone

Mac Booky pro pedagogy

PC stacionární připojený k tiskárně pro tisk žáků

Tiskárna, kopírka a scanner

Mikroskopy s výstupy na PC

Smart TV + propojení HDMI kabel s PC Windows

Apple TV

Žáci:

Vlastní notebook, který si nosí denně do školy, je na vůli žáků a rodičů zařízení, které dětem pořídí.

Software:

Podle zařízení jsou využívány různé operační systémy a programové vybavení:

Windows, MacOs, iOs, Android.

Windows	Microsoft Office	Word	Excel	PowerPoint	OneDrive
MacOs	iWork	Pages	Numbers	Keynote	iCloud
Google	Google Docs	Google Dokumenty	Google Tabulky	Google Prezentace	Google Disk

Nástroje pro integrovaný pracovní prostor:

Microsoft Teams	Schůzky	Chat	Volání	Spolupráce
Google Workspace (dřívě G-Suite for Education)	Meet	Chat a volání Místnosti		Sdílení

Další programy a aplikace:

Google Učebna (Classroom) je webový program od Googlu, který umožňuje školám zdarma vytvářet, rozesílat nebo známkovat výukové materiály. Primárním účelem služby je sdílení souborů mezi studentem a učitelem.

Google Formuláře

WordWall.net

Learningapps.org

Socrative.com

Škola s nadhledem

<https://ucebnice.online/>

Montessori online pomůcky

<https://montessori.tools/>

<https://virtualmontessorimaterials.com/>

Orientace a plánování učitelů:

<https://www.montessorirecordsxpress.com/>

<https://www.skolaonline.cz/>

3. Vysvětlení s jakým cílem byly inovativní prvky uváděny do praxe

Práce s technologiemi je obsahem předmětu Informační technologie a jsou vyučovány v souladu s výstupy RVP ZV.

Naším cílem je připravovat žáky na jejich budoucí povolání i z hlediska prospěšnosti využívání technologií ve všech oblastech. Využíváme tyto nástroje stejně tak, jako používají papír a tužku, nebo kalkulačku.

Praxe nám ukázala, že pro naši školu bude nejvýhodnější využívat Googlovské aplikace a programy, jelikož jsou přístupné jak žákům, kteří využívají operační systém Windows, tak žákům, kteří využívají MacOs. Proto jsme začali využívat Google Workspace (dříve G-Suite for Education), které Google poskytuje školským zařízením zdarma, zřídili jsme všem zaměstnancům a žákům školní adresy na školní doméně pro větší ochranu a bezpečnost v kyber prostoru.

Cíle

Dobré užití technologií ve škole i v životě jako každodenní nástroj ve všech oblastech

Začali jsme využívat **Google Učebnu**, kam učitelé směřovali všechny následné práce, cvičení, zajímavosti. Učebna měla hlavně usnadnit a zlepšit orientaci žáků ve svém plánování, přehledu jejich dokončené a nedokončené práce nejprve na 2.stupni ZŠ – žáci používají své počítače denně, později také pro domácí procvičování žáků v 4.-5.ročníku. Učitelé volili k procvičování hlavně on-line cvičení, aby nebylo třeba tisknout pracovní listy. V 1.-3.ročníku jsme zavedli používání Google Učebny jen jako příležitostného doplňujícího prostředku k inspiraci, případně zadávání práce, pokud je dítě nemocné.

To jsme zaváděli od roku 2017 na 2.stupni ZŠ, v roce 2019 na 1.stupni ZŠ.

Učebna má složku na **Google Disku** a také v každé učebně je přímo odkaz na **Meet** videokonferenci, takže žáci, či jejich rodiče nikde nebloudí a lépe se orientují. Je možné úkoly propojit s kalendářem. Každý žák má ke svému účtu pozvány zákonné zástupce, kteří dostávají zpětnou vazbu s týdenním přehledem jejich práce.

Zavádíme užití technologií takovým způsobem, že nejdříve ukážeme v jednotlivé lekci pro menší skupinu 2-3 žáků nástroj – např. textový editor – **Google Dokument**, dále obdobu předvedené funkce v MacOs - **Pages**, nebo Windows – **Word** podle toho, jaký operační systém ten který žák má ve svém PC. Samozřejmostí je, že žák ihned po lekci prakticky zkouší tento nástroj a je mu navrhнутa nějaké procvičení v souvislosti s probíraným učivem v dalších předmětech. To způsobí velký zájem a pochopení, proč se tyto funkce učit, taková práce žákům dává smysl, jsou zaujatí a aktivní. Textové editory žáci využívají ve všech předmětech, v jazyčích píší sloh, v přírodovědných a uměleckých předmětech výtah, referát, poznámky. V pracovních projektech zaznamenávají své nápady a myšlenky, recepty, pracovní postupy, matematické výpočty z praxe, v tělesné výchově si můžou zaznamenávat výsledky svých výkonů a porovnávat je, případně sledovat svůj pokrok. Vždy mají na výběr, jestli použijí

tužku a papír, nebo svůj PC, nebo např. školní iPad a Apple Pencil. Výslednou práci ukládají do Google Učebny.

Google Tabulky – Numbers – Excel jsou využívány tam, kde je potřeba jednoduchých výpočtů a tabulek, je to například v biologii, geografii, chemii, fyzice, matematice, geometrii a hlavně v pracovních projektech.

Google Prezentace – Keynote – Power Point jsou velmi oblíbené nástroje, které si rádi žáci vybírají od mladšího školního věku ke zpracování a prezentování tématu, které je zaujmou. Učí se nejen zpracovávat téma, ale i přednášet před publikem v rámci českého i anglického jazyka.

Další aplikace jako **Nákresy, Jamboard, Formuláře** byly využívány hlavně učiteli pro vytváření výukového materiálu, ale i žáky.

Aplikace jako **WordWall, LearningApps, Socrative** byly využívány učiteli pro tvorbu zábavného učebního obsahu tak, aby žáci byli při lekci aktivní a tvořiví.

Montessori Record Express je program pro zaznamenávání a plánování prezentovaných lekcí učitelem jednotlivým žákům, nebo skupině žáků.

Program **Škola Online** využíváme pro vedení dokumentace školy.

Programování

Předměty a užití prvků žáky a rodiči

1. stupeň

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
všechny předměty	Google Učebna s rodičem	Google Učebna s rodičem	Google Učebna s rodičem/sám	Google Učebna/žáci samostatně	Google Učebna/žáci samostatně
Český jazyk	-	-	Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace
Anglický jazyk	-	-	-	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace
Kosmická výchova	-	-	-	Dokumenty Prezentace Chat	Dokumenty Prezentace Chat
Matematika	-	-	-	-	-
Informační technologie					
Pracovní projekty				Dokumenty Prezentace Tabulky Chat	Dokumenty Prezentace Tabulky Chat
Tělesná výchova	-	-	-	-	-

Umění	-	-	-	Dokumenty Prezentace Tabulky Chat	Dokumenty Prezentace Tabulky Chat
-------	---	---	---	--	--

2.stupeň

Předmět	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Český jazyk	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace
Anglický jazyk	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace
Španělský jazyk	-	-		
Německý jazyk	-	-		
Historie	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace
Geografie	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky
Biologie	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky
Chemie	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky
Fyzika	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky
Informační technologie				
Matematika	Tabulky	Tabulky	Tabulky	Tabulky
Pracovní projekty	Dokumenty Prezentace Tabulky Chat	Dokumenty Prezentace Tabulky Chat	Dokumenty Prezentace Tabulky Chat	Dokumenty Prezentace Tabulky Chat
Tělesná výchova	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky	Dokumenty Prezentace Tabulky
Umění	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace	Dokumenty Prezentace

Jednotná platforma pro sdílení a komunikaci na jednom místě

Cílem bylo vytvořit podle vzoru Montessori pedagogiky připravené prostředí. Tak jak se dbá na prostředí třídy, aby se zde žáci cítili dobře, přijemně, dobře se orientovali, paralelně vytváříme prostředí on-line se stejnými parametry. V tomto prostředí se dobře orientovali jak žáci, tak jejich rodiče. Veškerá komunikace a úkoly jsou na jednou místě v **Google Učebně**.

Google Workspace (dříve G-Suite for Education)

Tento integrovaný pracovní prostor nám umožnil vytvoření školních mailových adres.

Meet je nástroj pro pořádání videokonferencí.

Chat je aplikace, kterou má každá třída pro psaní zpráv, posílaní dokumentů, telefonování, videohovory jednotlivců i ve skupinách.

Sdílení je vynikající nástroj pro týmovou práci jak na dokumentech, tak prezentacích, tabulkách. V reálném čase se žáci i učitelé připojí do jednoho souboru a upravují ho, pracují v něm.

Komunikace učitel – žáci, žák - žák

- Google Učebna, Meet, Chat, Sdílení
- v každé učebně jak učitelé, tak žáci píší vzkazy, můžou sdílet informaci, odkaz, video, vložit obrázek, můžou pracovat samostatně, v týmu u jednoho PC, tabletu, smartphonu, nebo také na svém vlastním PC přes sdílené dokumenty
- využívají nástroje, které budou moci využívat ve svém životě v jakémkoliv oboru a spojit se s lidmi na celém světě a sdílet svou praxi, vést porady, projekty

Komunikace v týmu, spolupráce a sdílení

- v reálném čase můžou být připojeni různí lidé na různých místech a pracovat na jednom dokumentu, prezentaci

Zpětná vazba pro žáky i rodiče

- **Google Učebna** umožňuje zpětnou vazbu pro žáky, ohodnocení jak formativně, tak procenty, nebo bodově, případně známkami; rodiče dostávají jako zákonné zástupci týdenní přehled o práci svého dítěte

Zadávání úkolů pro následné procvičování a domácích úkolů

Komunikace a orientace učitel – učitel

- **Montessori Record Express** – plánování a zaznamenávání jednotlivých lekcí

Komunikace – vedení školy – učitelský sbor

- **Škola Online**

4. Vymezení výsledků postupu školy

Analýza prvků, které se osvědčily a které ne a proč

SWOT analýza

Silné stránky Jednotný systém, který je přístupný pro všechny současné operační systémy. Komunikace na jednom místě. Nástroj zpětné vazby, přehlednost. Připravenost na distanční výuku.	Slabé stránky Všichni učitelé nejsou zběhlí v užívání technologií. Někteří rodiče nejsou zběhlí v užívání technologií a nechtějí se učit novým věcem.
Příležitosti Sledování nových trendů. Praktické zaškolování učitelů. Distanční výuka. Inspirace k dalšímu vzdělávání v oblasti technologií. Inspirace k dalšímu vzdělávání v různých oblastech skrze technologické vymoženosti – virtuální cestování, galerie, videa. Globální propojenost s jinými školami, jazykové dovednosti, globální projekty.	Hrozby Riziko zneužívání přístupnosti počítačových technologií – žáci mají jen tolik svobody, kolik unesou. Počítačová negramotnost učitelů. Zavalení mnoha aplikacemi, inovacemi, nepřehlednost, umění zvolit si jen to, co nám slouží. Úkolování žáků, ztráta aktivního přístupu k vlastnímu učení. Závislosti – sociální sítě, hry, technologie, zpravodajství, videa.

Zdůvodnění závěru o úspěšnosti nebo neúspěšnosti využitych prvků

V době, kdy jsme si volili téma práce jsme netušili, jak moc bude úspěšnost našeho počínání prověřena v praxi.

Znalost těchto nástrojů a postupné zavádění nám umožnilo ve chvíli, kdy bylo vyhlášeno opatření MZ, aby žáci zůstali doma velmi lehce přejít na distanční výuku. I když žáci zatím neuměli používat Google Meet, zkoušeli jsme se domluovat v danou chvíli přes Messengerovou skupinu, od které jsme velmi záhy upustili, protože tento účet není zpřístupněn dětem pod 13 let. Díky spolupráci všech rodičů a také vybavenosti žáků jsme hned druhý den začali s online videokonferencemi. Všechny tyto nástroje byly velkou pomocí v distanční výuce zábavnou formou jak pro žáky, tak pro učitele.

Uvedené prvky byly beze zbytku využity při distančním vzdělávání. Učitelé i žáci se učili raketovým tempem v oblasti technologií a je třeba říci, že žáci byli v první vlně karantény počítačovými technologiemi nadšeni. V druhé vlně už brali online výuku jako normální přirozenou součást jejich životů.

Nic ale nenahradí sociální vazby, kontakty, živou spolupráci a přátelství při prezenční výuce.

Orientace v mediálním prostoru, kritické myšlení.

V dnešní době je situace v mediální výchově velmi zjednodušeně pojímána jako orientace na internetu. Mediální prostor obsahuje ale mnoho prvků, které se každým dnem rozšiřují a je velmi těžké s tímto odvětvím držet krok. Zatímco dříve byla situace v médiích jednoduchá a patřily sem tištěné prostředky, rozhlas, televize, v dnešní době všechna tato media převálcovaly na celé čáře internet. V dnešní době mládež už téměř neví, jak vypadá tisk (noviny).

Mediální výchova se tedy z většinové části přesunula na internet. Jsou zde zpravodajské servery, sociální sítě, webové stránky a jak učitelé, tak žáci se učí orientovat se v těchto médiích. Je velmi důležité, aby tato oblast byla propojena s kritickým myšlením, aby žáci přemýšleli o obsahu sdělení a také o právních aspektech vlastnictví serverů. Žáci jsou vedeni k ověřování si informací.

Dospělí se často sami nevyznají v mediálním prostoru kvůli velkému objemu dat a informací, které je dnes složité i pro samotné mediální experty. V některých oblastech se také stává, že žáci předběhnou ve svých znalostech a dovednostech učitele, hlavně co se týče sociálních médií.

Rizika práce s digitálnimi technologiemi, kybernetická bezpečnost.

Žáci jsou vedeni k dobrému užití technologií. Jsou také vedeny diskuze o zhoubných závislostech na technologiích, sociálních médiích, hrách. Začali jsme mluvit o psychohygieně práce na PC v souvislosti s trávením dlouhého času u PC, obzvláště v době distanční výuky, jak dlouho je zdravé sedět u PC, jak sedět u PC, nutnost dělat si přestávky, aby byla zachována produktivita práce a rovnováha v oblasti zdravého životního stylu – kompenzace pobytu a pohybem venku. Neméně důležité bylo naučit žáky vypnout veškerá oznamení, která ruší jejich pozornost a soustředění.

Nevhodný obsah, vyhodnocení

Na internetu je možné setkat z různě nevhodnými obsahy. Spíše, než zakazovat se nám jeví cesta diskuzí o ožehavých tématech bez hodnotícího hlediska přiměřeně věku žáků. Začít se ale musí již v snad v mateřské škole, kdy můžou dostat děti do ruky telefon od svých rodičů s příslibem jejich klidu. Prevencí chceme vést žáky k vlastnímu vyhodnocení situace a komunikaci s učiteli, rodiči, pokud se jim něco zdá podezřelé.

Důležitým prvkem je také správné nastavení rodičovského nebo ve školní doméně školního dohledu a blokací.

5. Uvedení náročnosti z hlediska časového, organizačního a materiálního i personálního využívání uvedených prvků

Časová náročnost

- na počátku velmi časově náročné, byl potřeba udělat průzkum, jaké systémy jsou v nabídce, jak fungují, co nabízejí
- velmi časově náročné bylo nastudování, jak fungují aplikace a vytváření výukového obsahu v těchto aplikacích, naštěstí v době Koronaviru učitelé sdíleli svá dílka, inspirovali se a šetřili si vzájemně čas
- vyhledávání možných výukových prvků
- školení (G-Suite Day pro vzdělávání, Montessori Lead konference a další, Škola Online, MRX).

Organizační náročnost

- organizačně vyškolit a uvést systém do provozu je díky velikosti školy méně náročné, jelikož nemáme mnoho zaměstnanců, každému se pak můžeme věnovat individuálně podle potřeb a vysvětlit a zaškolit až do zvládnutí, na druhé straně a vzhledem k tomu, že jsme velmi malá škola, IT specialisty nemáme, je nutné věnovat organizačním záležitostem čas, který pak chybí zase v další práci.

Materiální náročnost

- žáci využívají svá vlastní zařízení
- na 1.stupni v ročnících 1-3 žáci notebooky, tablety žáci ve škole nepoužívají
- na 1.stupni ve 4.-5.ročníku jsou ve třídě k dispozici 2 tablety, které využívají k vyhledávání informací, vytváření prezentací, dokumentů, také je zde k dispozici smart TV pro představení prezentací
- na 2.stupni v ročnících 6-9 má každý žák svůj notebook, nebo tablet, které jsou připojeny na školní wi-fi, stacionární PC, ze kterého můžou v případě potřeby tisknout
- materiální náročnost projektu byla hlavně v renovaci staré wi-fi sítě a zabezpečení – vytvoření jedné sítě jen pro vedení školy a další veřejné sítě pro žáky a studenty
- dalšími položkami bylo postupné plánované pořizování notebooků pro pedagogy.

Personální náročnost

- jak již bylo zmíněno v organizační náročnosti – jsme malá škola, personálně si nemůžeme dovolit specialisty na IT
- personál se potýkal se zavedením systému různě, někdo byl schopen se naučit užívat systém ihned, někdo s obtížemi, stále se učíme a také v tomto oboru se dějí změny a inovace neustále
- neméně důležitou oblastí bylo vyškolit žáky a také jejich rodiče.

Použitá literatura

„ŠTRACH, Pavel. Tvorba výukových a výzkumných případových studií. *Acta Oeconomica Pragensia*, 2007, 15.3: 22-36.“

